

Estado de Israel
Ministerio de Educación

Tipo de examen:

Bachillerato para escuelas de enseñanza media

Fecha de examen: Verano 2016

Cuestionario número: 8284

Traducción al español (12)

מדינת ישראל

משרד החינוך

סוג הבחינה:

בגרות לבתי ספר על-יסודיים

מועד הבחינה: קיץ תשע"ו, 2016

מספר השאלון: 8284

תרגום לספרדית (12)

Literatura hebrea y general

Para nuevos inmigrantes

Según el plan de reforma de
enseñanza significativa

Instrucciones para el examen

א. Duración del examen: dos horas y media.

ב. Estructura del cuestionario y clave de la evaluación: Este cuestionario consta de cuatro partes.

Primera parte: Novela y novela corta

Segunda parte: Cuento corto

Tercera parte: Poesía (poesía medieval, poesía de Bialik, la poesía del siglo 20)

Cuarta parte: Drama

La primera parte del examen es **obligatoria**.

Hay que elegir dos partes de entre las partes segunda, tercera y cuarta y responder a las preguntas de acuerdo con las instrucciones de cada parte.

ג. Material auxiliar autorizado:

- (1) Un diccionario, según la elección del alumno.
- (2) Para el examen interno: una lista impresa de las obras estudiadas en clase.
- (3) Para el examen externo: programa de estudios adjunto.

ד. Instrucciones especiales:

- (1) Al comenzar cada respuesta, indica el número de la parte y el número de la pregunta que has elegido responder.
- (2) No emplees ejemplos extraídos de una misma obra literaria para respuestas distintas.
- (3) Para el examen interno: es **obligatorio** adjuntar al cuadernillo la lista de las obras literarias estudiadas en clase.

Escribe solamente en el cuadernillo del examen, en páginas separadas, todo lo que desees escribir como borrador (títulos, cálculos, etc). Escribe la palabra "סייט" al inicio de cada página de borrador. Toda anotación realizada en hojas que no pertenezcan al cuadernillo del examen, puede causar la anulación del mismo.

ספרות עברית וכללית

לעולים חדשים

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון: רומאן ונובלה

פרק שני: סיפור קצר

פרק שלישי: שירה (שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת המאה ה' 20)

פרק רביעי: דרמה

הפרק הראשון בבחינה הוא **חובה**.

מן הפרקים השני, השלישי והרביעי יש לבחור בשני

פרקים, ולענות על השאלות לפי ההוראות בכל פרק

חומר עזר מותר בשימוש:

- (1) מילון לפי בחירת הנבחן.
- (2) לנבחנים אינטרניים: רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו.
- (3) לנבחנים אקסטרניים: תכנית הלימודים מצורפת.

ד. הוראות מיוחדות:

- (1) רשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה שבחרת להשיב עליה.
- (2) אין להדגים באמצעות אותה יצירה בתשובות שונות.
- (3) לנבחנים אינטרניים: חובה לצרף למחברת את רשימת היצירות שנלמדו.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטיטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה) רשום "טיטה" בראש כל עמוד טיטה. רשום טיטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

¡Buena suerte!

בהצלחה!

Preguntas

Primera parte – Novela y novela corta

Presta atención: esta parte es obligatoria.

Responde a una de las preguntas 1–2 (cada pregunta – 32 puntos)

1. El trasfondo familiar y/o el trasfondo social del personaje principal de la obra influyen en sus actos y sus acciones.

Explica y ejemplifica esta afirmación basándote en la novela o en la novela corta que has estudiado.

2. Expón un personaje, un suceso o una idea que hayan despertado en tí un interés especial en la novela corta que has estudiado y explica qué te provocó este interés en la obra y por qué. Fundamenta tu respuesta en ejemplos de la obra.

Segunda Parte – Cuento corto

Responde a dos de las preguntas 3-5 (cada pregunta – 17 puntos; en total – 34 puntos)

Presta atención: No emplees ejemplos extraídos de una misma obra literaria para respuestas distintas.

Presta atención: No respondas a las preguntas 3-4 basándote en el cuento "אח קטן" de Ronit Matalón.

3. Describe relaciones de cercanía o lejanía (o una mezcla de ambas) entre los personajes del cuento corto que has estudiado, y explica en qué contribuye el final del cuento a la comprensión de estas relaciones.
4. Los modos de configuración del cuento corto contribuyen a la construcción de su significado.

Elige uno de los cuentos cortos que has estudiado y dos de los modos de configuración siguientes: alusiones anticipadoras [רמזים מטרמיים] , descripciones del entorno y del paisaje, objetos con significado simbólico, título del cuento (si tiene significado).

Expón los modos de configuración que has elegido, y explica su contribución a la construcción del significado del cuento que has elegido.

"אח קטן" / רונית מטלון

5. Describe las relaciones de Nisso [ניסו] con Rajel [רחל] y con Jani [חני], y explica la contribución de estas relaciones a la configuración del personaje de Nisso, el adolescente.

Tercera Parte – Poesía

(Poesía medieval, poesía de Bialik, poesía del siglo 20)

Responde a dos de las preguntas 6–15 (cada pregunta – 17 puntos; total – 34 puntos).

Poesía medieval [שירת ימי הביניים]

6. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

ראה שמש / שלמה אבן-גבירול

ראה שמש לעת ערב אדמה / כאלו לבשה תולע למכסה,
תפשט פאתי צפון ומין / ורוח ים בארנמן תכסה,
וארץ – עזבה אותה ערמה / בצל הלילה תלין ותחסה,
והשחק אזי קדר, כאלו / בשק על מות יקותיאל מכסה.

Explica cómo el motivo de la vestimenta y de los colores en el poema establece un vínculo entre la descripción de la puesta de sol y la muerte de Yekutiel [יקותיאל]. Ejemplifica tu respuesta.

7. Lee el poema siguiente, y responde a la pregunta que está a continuación.

לאטף דברי שירה / שלמה אבן-גבירול

לאטף דברי שירה, דבורה, / אשר קרית "שמע" מפיד יקרא,
מיחדת ומארכת ב"אחד" / ומתות בזכר רם ונורא,
אשר נתן דבש תחת לשונך / ושם לך להדף אויבך מרה.
הלא אם את בעיניך קטנה – / כבודה את ולך משפט בכורה.
חמודות טהרו אותך, ואינך / כשרץ עוף אבל צפור טהורה.

Explica cómo contribuyen los contrastes del poema a caracterizar a la abeja.

8. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

כְּתָנוֹת פָּסִים / מֹשֶׁה אֲבֶן-עֶזְרָא

כְּתָנוֹת פָּסִים / לְבֶשׂ הֵנָּה / וּכְסוֹת רִקְמָה / מִיָּדִי דִשָּׂאוּ,
וּמַעֲלֵל תִּשְׁבֵּץ / עָטָה כָּל עֵץ / וּלְכָל עֵין / הִרְאָה פְּלֹאוֹ.
כָּל צִיץ חֲדָשׁ / לְזֶמֶן חֲדָשׁ / יֵצֵא שׁוֹחֵק / לְקִרְאָת בּוֹאוֹ –
אַךְ לְפָנֵיהֶם / שׁוֹשֵׁן עֶבֶר, / מִלֶּךְ, כִּי עַל / הוֹרֵם כִּסְאוֹ.
יֵצֵא מִבֵּין / מְשֻׁמֵּר עָלָיו / וַיִּשְׁנֶה אֶת / בְּגָדֵי כְּלָאוֹ.
מִי לֹא יִשְׁתָּה / יֵינוּ עָלָיו – / הָאִישׁ הַהוּא / יֵשֵׁא חֲטָאוֹ!

La vestimenta es un motivo central en el poema.

Describe este motivo, y explica su función en la construcción del significado del poema.

Poesía de Bialik [שירת ביאליק]

9. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

הַכְּנִיסִינִי תַּחַת כָּנָפְךָ / חיים נחמן ביאליק

הַכְּנִיסִינִי תַּחַת כָּנָפְךָ,
וְהִי לִי אִם וְאַחֻזָּה,
וְהִי חִיקְךָ מִקְלָט רֹאשִׁי,
קִן-תְּפִלּוֹתֵי הַגְּדָחוֹת.

וּבְעֵצ רַחֲמִים, בֵּין-הַשְּׁמָשׁוֹת,
שְׁחִי וְאַגֵּל לָךְ סוּד יְסוּרֵי:
אוֹמְרִים, יֵשׁ בְּעוֹלָם נְעוּרִים –
הֵיכֵן נְעוּרֵי?

וְעוֹד רָזוּ אֶחָד לָךְ אֶתְגֹּדֶה:
בִּפְשִׁי נִשְׁרָפָה בְּלִהְבָּה;
אוֹמְרִים, אֵהְבָה יֵשׁ בְּעוֹלָם –
מִה-זֹּאת אֵהְבָה?

הַכּוֹכָבִים רָמוּ אוֹתִי,
הָיָה חֲלוֹם – אֵךְ גַּם הוּא עָבָר;
עָתָה אֵין לִי כְלוֹם בְּעוֹלָם –
אֵין לִי דָבָר.

הַכְּנִיסִינִי תַּחַת כָּנָפְךָ,
וְהִי לִי אִם וְאַחֻזָּה,
וְהִי חִיקְךָ מִקְלָט רֹאשִׁי,
קִן-תְּפִלּוֹתֵי הַגְּדָחוֹת.

En tu opinión, ¿es el poema "הכניסיני תחת כנפך", un poema de amor?

Justifica y ejemplifica tu respuesta.

10. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

צפרת / חיים נחמן ביאליק

- Estrofa 1 כל-העולם טובע באור ובשיר,
אזרות חיים לא-שערתים מסביב מתרחשים,
ובמשעל הנמתח בין יער וגיר
שנינו הולכים ומחשים.
אנו הולכים והולכים, לשבילנו אין קץ,
אפסונו שבבים, כתרונו צפרות,
ובחניתות של-זהב יפגענו כל-עץ
ובצאלי צמרות.
- Estrofa 2 הדמות פרויב אם עב קלה ברום עולם רפרפה? Estrofa 5
אף גם-היא חיש הפליגה למדינת הים –
ואת-הרהורי הטור כמזה נרם
בשאה עמה לנצח על-כתפה.
ושוב זהר רקיע, ושוב תכלת בלי-סוף,
את הולכת בראש ואני כרוך אחריו,
ובקמותיו המלאות השתרע הנוף,
והלל בהיר בו כמו בעיניו.
- Estrofa 3 רגע אחד לי נדמה: ביצר הקו,
המאפיל ומשיב צנתו עלינו,
גנוז מטמון מסתרים, המשמר מאז
ומעולם לשנינו –
פתאם רחפה הקמה – ומפה אלי-פה
עבר רטט קרנים על-פני האוקינוס.
הו, מי השליג עלינו – ובשפע כזה,
חיל צפרות לקנות?
- Estrofa 4 והנה נקלעה צפרת כפרח בקצה
שער מחלפתה המפונה על-המחגרת,
וכמו רמזה לי: בחור, קום שקה-לה, ודמה
אלי הצפרות!
אולם את – ההרגשת בצפרות נבי?
ההרגשת, כי גם-נפשי נתונה בשבי,
ומפרפרת ותלוואה, ומצפה לישועה
במחלפתה הקלועה?

Analiza la cuarta estrofa del poema (que comienza con las palabras "והנה נקלעה צפרות"), y explica cómo la imagen allí descrita refleja los sentimientos del poeta, tal y como se ponen de manifiesto en la totalidad del poema.

Ejemplifica tu respuesta.

11. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

עם דמדומי החמה / חיים נחמן ביאליק

הם האיים הרחוקים, העולמות הנגזרים זו בחלומות ראיונים; שעשונו לגרים תחת כל-השמים, וחיינו – לגיהנם.	עם דמדומי החמה אל-החלון נא-גשי ועלי התרפקי, לפתי היטב צוארי, שמי ראשך על-ראשי – וכה עמי תדבקי.
המה איי-הזהב זו צמאנו אליהם כאל ארץ מולדת; שכל-כוכבי הליל רמזו לנו עליהם באור קרן רועדת.	ומחשקים ודבקים, אל-הזהר הבורא דומם נשא עינינו; ושלחנו לחפשי על-פני ימי האורה כל-הרהורי לבנו.
ועליהם נשאנו בלי-רע ועמית כשני פרחים בציה; כשני אבדים המבקשים אבדה עולמית על-פני ארץ נכריה.	והתנשאו למרום ביעף שוקק פיונים, ובמרחק יפליגו, יאבדו; ועל-פני רכסי ארזמן, איי-זהר אדמונים, ביעף דומם ירדו.

En este poema se describe una especie de viaje.

Explica y ejemplifica el significado de este viaje. En tu respuesta detalla sus diferentes fases.

La Poesía del siglo 20 [שירת המאה ה-20]**Poesía de la primera mitad del siglo 20****שירי רחל — Poemas de Rajel**

12. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

רק על עצמי / רחל

רק על עצמי לספר ידעתי.
 צר עולמי כעולם נמלה,
 גם משאי עמסתי כמוה,
 רב וכבד מכתיפי הדלה.

גם את דרכי — כדרכה אל צמרת —
 דרך מכאוב ודרך עמל,
 יד ענקים ודונה ובוטחת,
 יד מתבדחת שמה לאל.

כל ארחותי הליו והדמיע
 פחד טמיר מיד ענקים.
 למה קראתם לי, חופי הפלא?
 למה כזבתם, אורות רחוקים?

De acuerdo con este poema, ¿cuáles son las dificultades y los obstáculos que hay en la vida de la poetisa?

Explica cómo contribuye la utilización del lenguaje figurado [הלשון הציורית] en el poema para expresar estas dificultades y obstáculos. Ejemplifica tu respuesta.

13. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

פגִישָׁה, חֲצִי פִגִּישָׁה / רחל

פגִישָׁה, חֲצִי פִגִּישָׁה, מִכֵּט אֶחָד מֵהִיר,
קִטְעֵי נִיבִים סְתוּמִים — זֶה דִּי...
וְשׁוֹב הֲצִיף הַכֹּל, וְשׁוֹב הַכֹּל הִסְעִיר
מִשְׁבֵּר הָאֲשֶׁר וְהִדְוִי.

אִף סֶכֶר שִׁכְחָה — בְּנִיתִי לִי מִגֵּן —
הִנֵּה הִנֵּה כָּלֹא הָיָה.
וְעַל בְּרָכִי אֶכְרַע עַל שְׁפַת אֶגֶם סוּאֵן
לְשִׁתּוֹת מִמֶּנּוּ לְרוֹנֶה!

¿Cuál es el proceso emocional descrito en el poema? Explica y ejemplifica tu respuesta.

14. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

בְּאַחַד גִּלְגּוּלֵי / רַחַל

הֶהְיִיתִי חַיָּה בֵּין חַיּוֹת הַשָּׂדֶה
בְּיָמִים רְחוּקִים, בְּאַחַד גִּלְגּוּלֵי ?
וּמָאֲזוּ לִי קִרְבַּת הָאָחוֹת לְחַי
וְאֵימַת הָאָדָם הָרוּדָה ?

אַפְרַת הַנוֹצָה וְחִסְרַת הַמָּגֵן
גִּלְגָּלָה-פְּרָפְרָה בִּי נִשְׁמַת צָפוֹר ?
מִנְגִּינָה עֲגֻמוּמִית, אֶהְבֵּת הַדְּרוֹר —
הֵן מִמָּנָה, מִמָּנָה שְׁתִּיתֶהּ.

וְאוּלֵי בְּגִלְגּוֹל הָרְחוּק־קָדוֹם
הָיִיתִי גְבַעַל־עֹשֵׁבִים יִרְקָרֵק ?
וְלָכֵן בְּאִמִּי־אֲדָמָה אֲדַבֵּק,
וּמְנוּחֵי בְחִיקָה הַשְּׁחוּם.

La poetisa utiliza la idea de la reencarnación [הגלגול] para describir su mundo. Explica y ejemplifica esta afirmación.

15. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

מיכל / רחל

ותאָהב מיכל בת שאול את דוד — — ותבּו לו בלֵבָה
(ש"א י"ח, כ'; ש"ב, ו', ט"ז)

מיכל, אחות רחוקה! לא נתק חוט הדורות,
לא שלטו בכרמך הנוגה תרלי הזמן,
על כתנת משׁיך לא דהו פסי ארגמן
וצלצול אצעדוֹת זְהִבְךָ עוד האֶזן תקלט.

לא אחת ראיתיך נצבת ליד האֶשְׁנָב,
בעיניך היפה מהולים גאֶוֶה ורֶךְ;
מיכל, אחות רחוקה, אני עצובה כמון,
כמוך גדונתי לבוֹ לַאֲשֶׁר אהב.

La cercanía y la lejanía caracterizan la relación de la poetisa con Mijal [מיכל].

Explica y ejemplifica esta afirmación.

Cuarta parte – Drama

Responde a una de las preguntas 16-26 (34 puntos).

Presta atención: Se puede responder a las preguntas 16-24 sólo sobre la base de

una tragedia de Sófocles o una tragedia de Shakespeare

Tragedias de Sófocles [סופוקלס]: "Antígona" ["אנטיגונה"], "Edipo Rey",
["אדיפוס המלך"]

16. Uno de los objetivos de la tragedia griega era educar al pueblo.

Explica cómo el comportamiento, las decisiones y el destino del héroe trágico de la tragedia que has estudiado ("אנטיגונה" o "אדיפוס המלך") contribuyen a conseguir este objetivo.

"Antígona"

17. Describe las relaciones entre dos familiares en la tragedia "Antígona", y explica cómo en dichas relaciones se pone de manifiesto el conflicto central de la obra.

"Edipo Rey"

18. Al final de la tragedia "Edipo Rey", Creonte [קראון] le aconseja a Edipo: "No pretendas dominarlo todo" ["אל תשתוקק לשלוט בכול"].

Explica qué le provocó a Creonte decirle estas palabras a Edipo, y cómo ellas están vinculadas tanto al pecado del orgullo como al destino trágico de Edipo.

Tragedias de Shakespeare [שקספיר]: "Hamlet" ["המלט"], "El Rey Lear" ["המלך ליר"], "Macbeth" ["מקבת"], "Otello" ["אותלו"], "Romeo y Julieta" ["רומיאו ויוליה"]

19. Una mezcla de rasgos del héroe y factores externos conduce a éste a su destino trágico.

Explica y ejemplifica esta afirmación, basándote en la tragedia que has estudiado.

20. "Hamlet"

La desconfianza y la sospecha motivan la trama trágica en la obra "Hamlet" y caracterizan las relaciones entre los personajes.

¿Cómo se pone de manifiesto este hecho en la trama de la tragedia? Explica y ejemplifica tu respuesta.

21. "El Rey Lear"

Describe la escena de la tormenta en el tercer acto de la obra, y explica los significados de la tormenta en el contexto de la totalidad de la tragedia.

22. "Macbeth"

Macbeth es el héroe trágico central de la obra.

En tu opinión, ¿Lady Macbeth es también una heroína trágica? Justifica y ejemplifica tu respuesta, y fundaméntala en base a las características del héroe trágico.

23. "Otello"

¿De qué modo es presentado el amor en la tragedia "Otello"?

Explica la función de la relación amorosa en la configuración de la trama trágica en esta obra. Ejemplifica tu respuesta.

24. "Romeo y Julieta"

La trama trágica en "Romeo y Julieta" oscila entre un gran amor y un gran odio. Explica esta afirmación, y fundamenta tu respuesta en base a dos escenas de la obra.

El teatro moderno

Presta atención: Se puede responder a las preguntas 25-26 solamente sobre la base de una obra moderna de teatro (del siglo 19 o del siglo 20).

25. Describe la apertura y el final de la obra de teatro moderna que has estudiado.

Explica la contribución del estado de los personajes (estado anímico, social, familiar, etc) en el inicio de la obra y en su final, a la comprensión del significado de la obra.

26. ¿Cuál es el personaje mas poderoso e influyente de la obra que has estudiado? Explica de qué manera este personaje ha influido en los otros personajes de la obra y en el desarrollo de la trama.

!Buena suerte!

Los derechos de autor están reservados al Estado de Israel.
Está prohibida su copia o difusión, salvo autorización expresa
del Ministerio de Educación.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך